

כלל סה - דין מוקצה

סעיף א':

1. מהם 4 סוגי המוקצה? (1 מוקצה מחמת מיאוס (2 מוקצה מדעת (3 מוקצה מחמת איסור (4 מוקצה מחמת מצוה.

סעיף ב':

1. תן 3 דוגמאות של מוקצה מחמת מיאוס? (1 נר חרס ישן שהדליקו בו בחול. (2 שיפוד שתולין בו דגים. (3 כלים צואים.
 2. האם מותר לטלטל מוקצה מחמת מיאוס? ומדוע? כן, משום שאין אדם מקצה מדעתו דבר הראוי להשתמש בו כיון שיש עליו תורת כלי.

סעיף ג':

1. מהם 4 הפנים בהם התירו חז"ל לטלטל בשבת? ותן לפחות דוגמא אחת לכל פן.
 (1 דבר שראוי למאכל אדם ובהמה על ידי הדחק דוגמא: בשר חי ורך ואוכלין אותו על ידי הדחק.
 (2 הקצה אותם לסחורה דוגמא: שם פירות באוצר לצורך סחורה, חיטים שזרען בקרקע ועוד לא השרישו.
 (3 דבר הראוי למאכל בהמה אך מערב שבת לא היה מוכן לכך דוגמא: בהמה ועוף שמתו בשבת, בשר חי שנסרח בשבת.
 (4 דבר שראוי להשתמש בו אלא שנשתנה בשבת ממה שהיה והוי כעין נולד. דוגמא: כלים שנשברו בשבת וזינן ראויים למלאכתן שהיתה קודם השבירה אבל ראויין לכיסוי וכן נכרי שעשה כלים מעצים בשבת, עצמות של ימים שנתפרקו מן הבשר.

2. כתוב 5 פנים בהם אסרו חז"ל לטלטל בשבת? ותן לפחות דוגמא אחת לכל פן.
 (1 דברים העומדים לאכילת אדם או תשמיש אמנם אין ראויין אפילו על ידי הדחק. כגון: דגים שלא נמלחו כלל, ושומן של בהמה, ובשר קשה שאינו ראוי לאכל חי.
 (2 מוקצה מחמת גופו דהיינו דברים שאינן מוכנים כלל לתשמיש אדם ולא לאכילת אדם ובהמה. כגון: אבנים חתיכות עץ -ברזל - זכוכית אע"ג שראויין לכסות בהם כיון שאין עליהם תורת כלי. עפר חול וכו'.
 (3 מוקצה מחמת חסרון כיס דהיינו שמקצה מדעתו מלהשתמש בהם מפני שמקפיד עליהם (ומקצה להם מקום מיוחד) כגון: כל הדברים היקרים לו אפילו שלא עולים הרבה כסף. כגון: סכין של סוחרים ושל מילה ושל שחיטה.
 (4 נולד דהיינו שנעשה מעשה חדש. כגון: ביצה שנולדה בשבת, אפר שבכירה שהוסק בשבת על ידי גוי, וחלב שנחלב בשבת.
 (5 דבר שמקצה אותן מדעתו ומדחה אותן בידיים לזמן עד שיהיו ראויים ונאותים לאותו דבר ובין השמשות עדיין אינו ראוי וגם נדחה ממה שהיה ראוי וזהו נקרא מוקצה דגרוגרות וצימוקין שמתחילין ליבשן.

סעיף ד':

1. מהם שני חלקי מוקצה מחמת איסור? (א) מחמת איסור עצמו. (ב) מחמת איסור מלאכתו.
2. הסבר את שני החלקים ותן דוגמא לכל אחד?

(א) "מחמת עצמו" דהיינו שהיה אסור בין השמשות מחמת איסור אפילו דרבנן אע"ג שעכשו נסתלק האיסור. כגון: פרות הנושרין, דגים שניצודו, חלב שנחלב בשבת, ביצה שנולדה בשבת וכו'.
 (ב) "מחמת מלאכתו" דהיינו כלים המיוחדים למלאכה האסורה בשבת. כגון: פטיש, מכתשת, גזון, שופר, מנורה אפילו שלא הדליקו עליו אותה שבת וכו'.

סעיף ה':

1. תן 2 דוגמאות של מוקצה מחמת מצוה? (1) נויי סוכה, (2) שמן המטפטף מן הנר בשבת.

סעיף ו':

1. הסבר: "מיגו דאתקצאי לבין השמשות אתקצאי לכולי יומא"? אם היה מוקצה בין השמשות נהיה מוקצה לכל השבת ואפילו אם בתוך השבת הוסר המוקצה נשאר דין מוקצה.
2. מה הכוונה "שאין מוקצה לחצי שבת"? פירוש שאם בין השמשות החפץ היה מותר וארע דבר ונתקלקל בשבת וחזר ונתקן בו ביום - חזר להתירו דאין מוקצה לחצי שבת. {אבל נתקלקל לפני שבת וחזר ונתקן בשבת אסור אף בשבת}

סעיף ז':

1. אם היה מונח על כסא או שאר דבר היתר מוקצה בין השמשות מה דין הכסא? הכסא נהיה מוקצה לדבר האסור דהיינו כאילו הוא היה המוקצה עצמו ואסור לטלטלו כל השבת.

סעיף ח':

1. מה פירוש "ביטול כלי מהכינו"? שנותן כלי תחת המוקצה וממילא יאסר הכלי ודומה כאילו חבטו בסיד.

סעיף ט':

1. עשיר שהקצה כלי כיון שאינו חשוב אצלו אבל לעני הכלי חשוב האם יכול העני לטלטלו? לא, דמוקצה לעשיר הוי מוקצה אף לעניים.
2. חתיכת חרס שנשברה ולא זרקה לאשפה האם מותר לטלטלו בשבת, ומה התנאי לכך? כן, ובתנאי שראוי לכסות בה.
3. האם יש הבדל אם נשבר בשבת או בחול? לא כל זמן שלא זרק וראוי לכסות מותר.

4. **ואם זרקה לאשפה מה הדין? אסור אפילו שלעני הכלי חשוב, כיון שהבעלים ביטלוהו מתורת כל**
5. **האם יש הבדל בין אם זרק בשבת או בחול? כן, נשבר בחול או בשבת זרק בשבת - מותר כיון שבין השמשות היה תורת כלי עליו. אבל נשבר בחול זרק בחול בשבת אסור דביטל שם כלי ממנו.**
6. **אבנים ועצים שראויין לכסות בהם האם מותר לטלטלם? מדוע? לא! כיון שלא היה עליהם תורת כלי.**
7. **ואם עשה בהם תיקון קצת? מותר.**

צריכים להוסיף לכרטיסים

מוציא שם רע

מוסר

מפגל

קרן